

KOLARIN KUNTA

TARKASTUSLAUTAKUNNAN
ARVIOINTIKERTOMUS 2023

Sisällysluettelo

1.	Tarkastuslautakunnan kokoonpano 31.5.2023 saakka	3
2.	Edellisen vuoden arviointikertomuksen käsittely	3
3.	Tarkastuslautakunnan toiminta ja tilintarkastus	3
4.	Strategiset tavoitteet	4
5.	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	5
5.1	Hallinto- ja elinkeinopalvelut	5
5.2	Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelut	8
5.3	Tekninen lautakunta	11
5.4	Kuntaympäristöpalvelut	13
6.	Arvio investointien toteutumisesta	17
7.	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	18
8.	Tarkastuslautakunnan esitys valtuustolle	19

1. Tarkastuslautakunnan kokoonpano 31.5.2023 saakka

Jäsen	Varajäsen
Kylmämaa Jarmo (pj.)	Palovaara Pertti
Vaattovaara Voitto (vpj.)	Viljasalo Kyllikki
Pitkänen Leo	Mirja Visuri
Lehtola Eveliina	Veli-Pekka Uusitalo
Anna-Liisa Keskitalo	Unga Ari

Kunnanvaltuusto valitsi kokouksessaan 13.4.2023 § 11 ajalle 1.6.2023-31.5.2025 hallinnon ja talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestämistä varten tarkastuslautakunnan, johon kuuluu viisi (5) jäsentä, heille henkilökohtaiset varajäsenet, sekä määräsi lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.6.2023-31.5.2025

Jäsen	Varajäsen
Lipponen Mikko (pj.)	Visuri Mirja
Vaattovaara Voitto (vpj.)	Viljasalo Kyllikki
Palovaara Pertti	Kumpula Keijo
Lehtola Eveliina	Niittyrinta Tapio
Keskitalo Anna-Liisa	Unga Ari

2. Edellisen vuoden arviointikertomuksen käsittely

Edellisen vuoden arviointikertomus on merkitty tiedoksi valtuustossa 15.6.2023 § 26. Valtuuston pyytämiin selvityksiin on saatu vastineet. Kunnanhallituksen vastine ja lautakuntien kannanotot arviointikertomukseen on saatettu valtuuston tiedoksi 4.10.2023 § 39.

3. Tarkastuslautakunnan toiminta ja tilintarkastus

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Kolarin kunnan tilintarkastuspalvelut on edellisen kerran kilpailutettu vuosien 2020–2021 hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Tämän lisäksi on ollut mahdollisuus optiovuosiin.

Viimeinen optiovuosi oli vuoden 2022 tilintarkastuksen suorittaminen. Tästä syystä tilintarkastuspalvelut oli kilpailutettava vuoden 2023 tilintarkastuksesta eteenpäin.

Tarkastuslautakunta päätti pyytää 7.6.2023 pidetyssä kokouksessa § 31 tarjouksia Kolarin kunnan ja kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilintarkastuksen suorittamisesta vuosille 2023–2027. Määräaikaan mennessä jätettiin kaksi tarjousta. Tarjouksen jättivät BDO Audiator Oy ja KPMG Oy Ab.

Tarkastuslautakunta päätti esittää kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto valitsee vuosien 2023–2027 hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastuspalveluiden tuottajaksi KPMG Oy Ab:n kokonaistaloudellisesti edullisimpana. Kunnanvaltuusto valitsi 7.9.2023 pidetyssä kokouksessa § 31 hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastuspalveluiden tuottajaksi KPMG Oy Ab:n kokonaistaloudellisesti edullisimpana.

Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunta on tehnyt itselleen koko valtuustokauden mittaisen tarkastussuunnitelman, jota on seurattu ja sitä tarkennettu vuositasolla.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin painopistealueeksi *vuodelle 2023 on päätetty sivistyslautakunta*. Arviointivuoden aikana lautakunta on seurannut muiden lautakuntien, valtuuston ja kunnanhallituksen päätöksiä. Se on perehtynyt kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmaan sekä vuoden 2023 tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen. Lautakunta on saanut tilintarkastajalta tiedot tilintarkastajan tekemistä tarkastushavainnoista yhden väliraportin sekä yhden loppuraportin muodossa. Lisäksi tarkastuslautakunnan kokouksissa on ollut kuultavina kunnan johtavia viranhaltijoita sekä taloushallinnon asiantuntijoita. Tarkastuslautakunta on tilikauden aikana käsitellyt myös Kuntalain 84 §:n mukaisia sidonnaisuusilmoituksia.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2023 aikana seitsemän kertaa (2022: kahdeksan kertaa). Lautakunta on käsitellyt kokouksissaan 51 pykälää (2022: 51 pykälää).

Tarkastuslautakunnan kokouksissa on kuultu seuraavia henkilöitä:

- Tekninen johtaja Kullervo Lauri
- Tunturi-Lapin Reitit Oy toimitusjohtaja Jukka Paalanen
- Hallintojohtaja, vs. kunnanjohtaja Tiina Piirilä
- Sivistysjohtaja Juha Väisänen
- Taloussuunnittelija Anna-Mari Kurtakko
- Rakennustarkastaja Pentti Möykkönen

4. Strategiset tavoitteet

Kolarin kuntastrategia 2023–2027 on ollut lähtökohtana valmisteltaessa talousarvioehdotusta ja toimenpiteitä vuodelle 2023. Kolarin kunnan visio ja strategiset tavoitteet kaudelle 2023–2027:

- ✓ Me kasvamme rohkeasti
 - Ratkaisukeskeisyys
 - Ideointi ja kehittäminen
 - Kokeilukulttuuri
 - Turvallinen ilmapiiri

- ✓ Me kasvamme yhteistyöllä
 - Kaikki tervetulleita
 - Yhteinen kehittäminen
 - Palvelukulttuuri

- Kunta mahdollistajana
- ✓ Me kasvamme toimeliaisuudella
 - Toiminnan sujuvuus
 - Palvelut ja infrastruktuuri
 - Yritykset ja yrittäjyys
 - Kunnan tuki ja osaaminen
- ✓ Me kasvamme kestävästi
 - Luonto
 - Luonnonvarat
 - Alueellinen monipuolisuus
 - Luonnollisuus kolarilaisissa

5. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Kolarin kunnan talous toteutui jälleen talousarviota parempana. Ylijäämää muodostui noin 2.8 milj. euroa. Ylijäämä muodostui ennakoitua paremmin toteutuneista verorahoituksesta sekä vuokratuotoista. Valtionosuuksia tuli 5,2 milj. euroa ja verotuloja 11,9 milj. euroa. Lainaa oli vuoden lopussa 875 €/asukas.

Koko toimintakate (ml. kaavoitus) toteutui talousarviomuutosten jälkeen 94 %. Sekä toimintatuotot että -kulut toteutuivat ennakoitua suurempina talousarvioon verrattuna. Toimintatuotot ylittyivät noin 1,1 milj. eurolla ja toimintakulut 0,4 milj. eurolla. Toimintatuottojen ylitys selittyy pääosin myyntituotoilla sekä saaduilla tuilla ja avustuksilla.

Kunnanvaltuusto on vahvistanut käyttötalousosan sitovuustasoksi päävastuualueen toimintakatteen lukuun ottamatta hallinto- ja elinvoimapalvelujen toimialaa. Hallinto- ja elinvoimapalvelujen toimialalla sitovuus on päävastuualueen toimintakate vähennettynä kaavoituksen tuloilla ja menoilla.

Käyttötalousosa	TA 2023 Toimintakate	Toteuma 2023	Toteuma %
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	-3 524	-3 044	86,4
Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelut	-7 426	-7 102	95,6
Kuntaympäristöpalvelut	-2 551	-2 631	103,1
Yhteensä sis. Kaavoitus	-13 501	-12 777	94,6

Jäljempänä on käsitelty kutakin käyttötalousosaa tarkemmin omissa luvuissaan.

5.1 Hallinto- ja elinkeinopalvelut

Kunnan hallinto- ja elinvoimapalvelut tuottavat hallintopalveluja kuntalaisille, luottamushenkilöille ja tukipalveluita kunnan muille toiminnoille. Päävastuualueen keskeinen tehtävä on kuitenkin kunnan talouden ja toiminnan johtaminen sekä kunnan toimintojen ja elinkeinotoiminnan kehittäminen.

Hallintopalveluissa henkilöstön osalta toimittiin edelleen vajaamiehityksellä. Mm. hallintojohtaja joutui hoitamaan oman tehtävänsä lisäksi vt. kunnanjohtajan tehtävää.

1.1.2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnalta Lapin hyvinvointialueelle. Hallintopalveluita työllisti jäljelle jääneen kuntaorganisaation sopeuttaminen. Työ oli aloitettu jo edellisen vuoden aikana, mutta siirtymisen loppuun saattaminen organisaation ja henkilöstön osalta suoritettiin pääsääntöisesti vuonna 2023.

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Ns. Uuden kunnan vuoksi hallintosääntö tarvitsi päivityksen. Työ tehtiin vuoden 2023 aikana ja uusi hallintosääntö hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 2024 alkupuoliskolla.

Elinvoimapalveluissa organisaatio toimi vajaalla teholla suuren osan vuotta 2023. Tästä huolimatta elinkeinopalvelut pyörittivät osaltaan mm. *näin ja näin monta hanketta, joiden laskennalliset vaikutukset aluetalouteen olivat näin ja näin monta euroa. uusia työpaikkoja syntyi näin ja näin monta.*

Ylläsjärven yritysryhmä, toteutus: 1.6.2020 - 31.1.2023

- 9 yrityksen ryhmä
- ei kunnan omaa rahaa, Kolke -henkilöstön hallinnollinen työ panoksena
- ryhmän toimenpiteet, tavoitteet ja tulokset yritysten itse määrittelemiä
- palkattu 1 hlö hankkeen ja yritysten rahoituksella hankkeessa osa-aikaisena, lisäksi ostopalvelut.

Tuottavuutta ja hyvinvointia Jokivarteen, toteutus: 1.9.2020 - 31.5.2023

- Huom! Hallinnon hankekokonaisuus
- Työhyvinvoinnin kehittäminen ja parantaminen
- Yhteistoteutus 5 muun kunnan ja toimijan kanssa, Kolari hakijana
- n.2 htv sekä kehittäjätyöntekijät (yhteisiä kuntien ja hanketoimijoiden kanssa), lisäksi ostopalvelut.
- toteutui hankesuunnitelman mukaisesti, tulokset käytössä.

Kestävällä reitillä, toteutus: 1.3.2021 - 31.10.2023

- Selvitettiin ja kartoitettiin (käveltiin ns. kartalle) koko Kolarin kunnan alueen reitistö (n. 1000 km), niiden kunto, sopimukset, toimitetut osuudet, rakennelmat, tehtiin reiteille kunnossapito- ja kehittämissuunnitelma.
- Luotiin reittien toiminnanohjausjärjestelmälle malli, kilpailutusasiakirjat, joiden pohjalta järjestelmän hankinta on myöhemmin tehty.
- 1 htv sekä ostopalvelut.
- Hanke toteutui suunnitelman mukaisesti, tulokset käytössä.

Usva yritysryhmä, toteutus: 1.3.2021 - 31.8.2023

- 3 yrityksen ryhmä
- ei kunnan omaa rahaa, Kolke -henkilöstön hallinnollinen työ panoksena
- ryhmän toimenpiteet, tavoitteet ja tulokset yritysten itse määrittelemiä
- toteutus ostopalveluina sekä hallinnon panoksena

Luonnontuotealan kasvukoordinaattori, toteutus: 1.9.2021 - 30.6.2024

- Hanke vielä käynnissä
- Kolari hallinnoi, hanke yhteistyössä Enontekiö, Muonio, Kittilä ja Pellon kuntien kanssa.
- Luodaan Länsi-Lapin luonnontuotealan strategia
- mahdollistetaan alan yrittäjyyttä, kehittämistä, verkostoja.
- n. 1,8 htv, lisäksi ostopalvelut.
- Hanke toteutuu suunnitelman mukaisesti, tulosten jalkautustyö käynnissä.

Ylläsjärvi-Kesänkijärvi maastoreitti, toteutus: 1.12.2021 - 31.10.2023

- Osatoteuttaja Metsähallitus luontopalvelut
- Kestävöitettiin reittiosuus Ylläsjärvi - Kesänkijärvi, yhteensä noin 11 km
- Hanke toteutui suunnitelman mukaisesti, haettiin jatkoaikaa ja muutoshakemus, koska onnistuimme investointien kilpailutuksessa odotettua paremmin ja rahoitusta jäi. Tämä mahdollisti reitin kunnostamisen Eelin kaupan kohdalta asti (reilu kilometri alkuperäiseen suunnitelmaan lisää).

Likiruoka, toteutus: 1.1.2021 - 31.8.2023

- Pää toteuttaja Centria Ammattikorkeakoulu, Tunturi-Lapin kunnat osatoteuttajia, Kolari yksi niistä.
- Osana verkostoa kehittämässä mm. lähiruokatuotteiden ja palveluiden logistiikkaa, digitalisaatiota, ostomahdollisuuksia ja verkostoja B2B -tasolla.
- Tulokset jäivät ylätasolle, jatkokehitysmahdollisuus.
- n. 0,5 htv hankkeella osa-aikaisesti töissä sekä hallinnon ja verkoston panos, rahallinen omarahoitus minimaalinen.

Kestävien reittien sillat, toteutus: 1.1.2023 - 30.6.2024

- Hanke vielä käynnissä
- Reitti-yhtiön ja kylien (yhdistysten) tarpeeseen suunniteltavat yleispätevät reittien siltasuunnitelmat sekä pienen "maja"-rakenteen piirustukset ostopalveluina
- Hanke toteutuu suunnitelman mukaisesti.

Länsi-Lapin luonnontuotealan yritysryhmähankkeen valmistelu, toteutus: 23.10.2023 - 31.03.2025

- Valmisteluraha, päätös saatu 03/2024
- toteutetaan ostopalveluna vuoden 2024 aikana (käynnistys)

Yhteensä rahoitusta on haettu ja myönnetty edellä mainittujen hankkeiden osalta 1 074 029,00 euroa. Tästä kunnan osuus, eli omarahoitusosuus on 73 614,80 euroa. Omarahoitusosuus jakautuu koko hankeajalle, eli yleensä 1–3 vuoden tilikausille hankkeesta riippuen.

Kolarin kunnassa on elinvoimapalveluihin satsattu viimeisien vuosien aikana paljon. Vuonna 2023 perustettiin mm. täysiaikainen elinkeinoasiantuntijan tehtävä, mutta tehtävä kyettiin täyttämään vasta vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Satsaus elinvoimapalveluihin johtuu siitä, että kunnassa on tunnistettu

elinvoiman ja yritystoiminnan kehittämisen merkitys mm. uuden kunnan rahoitukselle. Parin viimevuoden aikana luotu kokonaisuus KOLKE on saanut todellisen muotonsa vuoden 2023 loppupuolella. Tuloksia panostuksesta voitaneen odottaa seuraavien vuosien aikana.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota henkilöstön pysyvyyteen ja motivaatioon tehdä merkityksellistä työtä Kolarin kunnan menestymisen eteen. Pysyvyyteen vaikuttaa mm. työhyvinvointi, merkitykselliset ja näkyviä tuloksia aikaansaavat tehtävät.

Tällä valtuustokaudella perustettu elinkeinotoimikunta on toiminut elinvoimapalveluiden tukena. Toimikunnan tukemana on luotu elinvoimapalveluiden toimintaperiaatteet sekä Kolarin kunnan uusi elinkeino-ohjelma, joka luotiin tukemaan kolarilaista elinkeinoelämää vuosille 2024–2028. Elinkeino-ohjelmaan osallistuivat niin viranhaltijat kuin luottamustoimen haltijat.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota lautakuntien ja konserniyhtiöiden hallitusten jäsenten sitoutumiseen lautakunta- ja hallitustyöskentelyyn. Motivoituneet ja asioihin mielenkiinnolla tutustuvien lautakuntien ja hallitusten jäsenten panos on merkittävä kunnan ja kunnan konserniyhtiöiden menestymisen kannalta. Tarkastuslautakunta esittää, että lautakuntien kokoonpanoa ja rakennetta tarkastellaan kuluvan vuoden aikana niin, että mikäli muutoksia lautakuntiin halutaan tehdä, voisi uusi 2025 syksyllä alkava valtuustokausi aloittaa työnsä uusin kokoonpanoin.

Kiristyvissä taloudellisissa olosuhteissa tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota kaikissa kunnan toiminnoissa käytettävissä olevien taloudellisten resurssien tehokkaaseen käyttöön. Niin sanottu panos- tuotto suhde tulisi aina olla positiivinen ja näkyvä. Hankkeiden osalta tulosten ja vaikutusten mitattavuus toisi paremmin esille hankkeiden merkityksellisyyden Kolarin kunnalle.

Hallinnon- ja elinvoimapalveluiden toimiala ilman kaavoitusta alitti talousarvion 560 tuhannella eurolla toteuman ollessa 83,88 %.

5.2 Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelut

Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelut sisältävät kuusi tulosaluetta ja ne ovat varhaiskasvatus, perusopetus, lukio, kansalaisopisto, liikunta- ja nuorisotoimi sekä kirjasto- ja kulttuuritoimi.

Kolarin hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelujen osalta voidaan todeta, että sen jokainen osa-alue seuraa aikaa ei vain pysyvyyden, vaan myös muutosten vaatimusten linjoilla. Koulutuksen osuus on merkittävin sekä henkilöstöä, että kustannuksia eniten vaativaa.

Oppivelvollisuuden laajentuminen merkitsi mm. sitä, että toisen asteen opinnot tulivat maksuttomiksi laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Velvoite hakeutua ja jatkaa toisen asteen koulutuksessa vaikutti ensi kertaa niihin nuoriin, jotka olivat keväällä 2021 perusopetuksen yhdeksännellä luokalla.

Kolarissa perusopetuksen piiriin tulee vuosittain myös kuntaan muuttavien perheiden lapsia. Perusopetuksessa olevia oppilaita on tällä hetkellä n. 480 ja peruskouluja Kolarissa on neljä: Kirkonkylä, Sieppijärvi, Ylläsjärvi ja Äkäslompolo.

Toisen asteen ainoa koulutus Kolarissa on lukio, jossa opiskelee n. 50 oppilasta ja tämä oppilasmäärä on suhteellisen vakiintunut. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että laajempi koulutustarjonta kunnassa lisäisi edelleen kunnan pito- ja vetovoimaa.

Opettajia hakeutuu Kolariin hyvin ja yhteistyö koulujen sisällä ja välillä sekä vanhempien kanssa on toimivaa. Erityisopettajiakin on saatu hyvin, vaikka tällä alueella sekä koko maassa on kärsitty puutetta.

Koulujen resurssit ovat näillä ajoin riittävät, vaikkakin tulevaisuudessa erityisen tuen tarpeet saattavat kasvaa erilaisten myllerrysten myötä. Päiväkodit toimivat hyvin koulujen lailla.

Kolari osallistuu Kuntaliiton hallinnoimaan verkostoperuskouluhankkeeseen yhdessä Kittilän ja Muonion kanssa. Tähän hankkeeseen mainittu kouluryhmä osallistuu ainoana Lapin läänin alueelta.

Kansalaisopiston kurssitarjonta lisää ja täydentää merkittävästi koulutustarjontaa Kolarin alueella. Kansalaisopiston toiminta on kansalaisille joustavaa, sillä ihmiset voivat pyytää tietyn kurssin järjestämistä, jos sille on riittävästi osallistujia ja tarvetta.

Kulttuuritarjontaa on toteutettu ja toteutetaan tarpeen mukaan mm. erilaisten tapahtumien muodossa. Tämän vuoden kulttuuripalkinnon sai mm. Rohki Hyä Sirkus, johon osallistuu runsaasti eri-ikäisiä ihmisiä.

Kolarin kunnan kirjastopalvelut ovat edelleen kiitettävät ja palveluja kehitetään jatkuvasti ajan vaatimusten mukaisesti.

Entisen sivistystoimen, nykyisen hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen alueella, ei ole erityisiä ongelmia, vaan kaikki toimivat niin kuin olettaa sopiinkin.

Tietojen oikeellisuuden varmistamiseksi asioista on keskusteltu sivistysjohtaja Juha Väisäsen kanssa.

Hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen palvelut pysyivät talousarviossa alittaen talousarvion 324 tuhannelle eurolla. Talousarvion toteutumisaste oli 95,64 %.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen lapsimäärät ovat olleet edelleen noususuhdanteisia. Kohdistuen erityisesti tunturialueelle sekä Sieppijärven perhepäivähoitajien ryhmissä. Molemmilla alueilla on lisätty henkilökuntaa määräaikaisen tarpeen perusteella. Uusi laki varhaiskasvatuksen tuesta on tullut enemmän käytäntöön ja konkreettisesti se tarkoittaa hallintopäätösten tekemistä. Myös muita varhaiskasvatuksen valtakunnallisia ohjeistuksia on vilkkaasti päivitetty ja siihen on pyritty vastaamaan myös Kolarissa.

Työhyvinvoinnin nostaminen esihenkilötyön yhdeksi keskeiseksi asiaksi vaikutti saman tien kevään 2023 työhyvinvointikyselyn tuloksissa. **Tarkastuslautakunta muistuttaa, että hyvin harkituilla ja suunnitelluilla toimilla voidaan työhyvinvointituloksia saada merkittävästi parannettua.** Vanhemmat ovat olleet erittäin tyytyväisiä varhaiskasvatukseen, mikä on näkynyt luottamuksellisena yhteistyönä. Apulaisjohtajien aloittaessa marraskuussa saatiin paljon tarvittavaa ja toivottua vahvistusta hajautuneen yhteisöme johtamisen ja hyvän toiminnan tueksi.

Perusopetus

Kolarin kuntakeskuksen 0–9-luokkien koulun lisäksi esi- ja perusopetusta järjestetään vuosiluokilla 0–6 Sieppijärven, Ylläsjärven ja Äkäslompolon kouluissa. Perusopetuksen oppilasmäärä 17.1.2024 tiedon mukaan on tällä hetkellä 482. Vuonna 2023 saatiin hankerahoituksena valtionavustusta opettajien ja koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen, jonka turvin pystyttiin jakamaan opetusryhmiä pienemmiksi ja tukemaan oppilaita henkilökohtaisemmin.

Henkilökunnan rekrytoinnissa erityisesti erityisopetuksen opettajien palkkaaminen on ollut haastavaa, eikä kaikkia tehtäviä pystytty täyttämään. Henkilökunnan runsaat poissaolot ja erittäin vaikea sijaistilanne ovat hankaloittaneet arjen pyörittämistä kouluissa. Erityisesti syyslukukaudella 2023 oppilaiden levottomuus ja keskittymättömyys sekä keskinäinen epäasiallinen käyttäytyminen ovat aiheuttaneet haasteita koulujen arjessa. **Tarkastuslautakunta haluaa nostaa esille uuden muoti-ilmiön ”vapetuksen” haitallisuuden lasten- ja nuorten terveydelle ja kehitykselle. Ennaltaehkäisevä työ on tärkeää koulun ja kodin yhteistyössä.**

Lukio

Vuosi 2023 oli lukiossa koronan jälkeiseen normaaliin palaamista ja lukio toimi vuosikellonsa mukaan. Kulunut vuosi oli myös lukiolla ensimmäinen kokonainen vuosi oppivelvollisuuslain vaatimusten toteuttamista. Kolarin lukio osallistui kahteen hankkeeseen, Laatua laajuudesta I ja laatua laajuudesta II. Hankkeessa ovat mukana Lapin kaikki lukiot sekä Iin lukio ja hankkeen tarkoituksena on luoda erilaisia yhteistyömuotoja Lapin lukioiden toimintaan sekä järjestää Lapin korkeakouluviikko huhtikuussa 2024.

Korkeakouluviikolla ensimmäisen vuosiluokan opiskelijoilla on työelämään tutustumisviikko, toisen ja kolmannen vuosiluokan opiskelijat suorittavat korkeakouluopintoja valitsemisensa kursseilla Lapin tai Oulun yliopistoon tai Rovaniemen tai Oulun ammattikorkeakouluun. Italian vaihto toteutettiin keväällä 2023 ja opiskelijamme kävivät Veronassa ja italialaiset kävivät huhtikuussa Kolarissa vastavierailulla.

Kansalaisopisto

Vuonna 2023 suunniteltuja opiskelutunteja oli noin 4 300, joista toteutuneita noin 3 500. Kursseja oli asiakkaille tarjolla noin 150 ja opetusta järjestettiin kysynnän mukaan kunnan jokaisessa osassa. Virkaopettajia kansalaisopistolla toimi 2 kpl ja tuntiopettajia noin 50 kpl. Musiikin opetuksen kysyntä jatkui vuonna 2023 ja kursseille oli halukkaita osallistujia enemmän kuin resurssit mahdollistivat.

Liikunta- ja nuorisotoimi

Nuorisotilalla kävi kuluneen vuoden aikana mukavasti porukkaa ja erityisesti sivukyliä nuoret löysivät tilan. Liikkuva nuorisotyö aloitti toimintansa kesällä 2023, auto on kiertänyt sivukylillä tarjoten ohjattua nuorisotilatoimintaa varhaisnuorille sekä nuorille. Lisäksi nuorisotyössä alettiin kehittämään digitaalista nuorisotyötä monipuolisemmaksi syksyllä 2023.

Nuorille järjestettiin toiveiden mukaan erilaisia teemailtoja ja reissuja. Tirron leirit lasten keskuudessa olivat ja ovat edelleen suuressa suosiossa ja kaikki halukkaat eivät leireille edes mahtuneet. Koulunuorisotyöntekijä oli läsnä kaikilla neljällä koululla sekä oli tukena nivelvaiheessa oleville nuorille koulun arjessa. Harrastamisen Suomen mallin kerhot pyörivät säännöllisesti kaikilla kouluilla ja syyskaudella 2023 aloitettiin monta uutta harrastekerhoa. Vuonna 2023 liikuntatoimen järjestämät viikoittaiset liikuntakerhot pyörivät eri puolilla kuntaa huomioiden eri kohderyhmät. Ikäihmisten etäjumppaajien, sarjahiihtojen ja -juoksujen osallistujien määrä on ollut nousussa.

Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Vuonna 2022 valmistunutta Kolarin Kulttuurikasvatussuunnitelmaa toteutettiin varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukion kanssa. Kirjasto- ja kulttuuritoimi on järjestänyt aktiivisesti kirjasto- ja

kulttuuritilaisuuksia ja tapahtumia kaikenikäisille myös laajaa saavutettavuutta silmällä pitäen. Lisäksi on tehty tiivistä yhteistyötä kylätoimijoiden ja yhdistysten kanssa.

Kirjasto- ja kulttuuritoimi on tehnyt yhteistyötä kahdessa Taiteen edistämiskeskuksen (Taike) jakamassa HAMA-rahoitusta (Harvaan asutuille alueille tarkoitettu) saaneessa hankkeessa: Äkäslompolon sukuyhdistyksen Tarinapolku-hanke ja Rohki Hyä Sirkuksen Taidekokemuksia ja yhteisöllisyyttä Kolarin ja Pellon ikäihmisille sosiaalisen sirkuksen keinoin-hanke. Molemmat saivat valtion avustusta noin 50 000 €. Kirjasto on saanut harkinnanvaraista valtionavustusta (Lapin AVI) 30 000 € Yleinen kirjasto tieteeseen tutustumisen paikkana-hankkeeseen. Tapahtumia ja tilaisuuksia yhteensä 163 ja osallistujia 6 012. Kirjaston vuotuinen kävijämäärä oli 23 800. **Tarkastuslautakunta näkee positiivisena asiana, että pienistä määrärahoista huolimatta kirjasto- ja kulttuuritoimi pystyy tarjoamaan monipuolisia ja erittäin laadukkaita palveluita.**

5.3 Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta on kokoontunut vuonna 2023 yhdeksän kertaa.

Tarkastuslautakunta on kuullut 23.11.2023 teknistä johtajaa Kullervo Lauria ja rakennustarkastaja Pentti Möykkystä.

Teknisen lautakunnan olennaiset päätökset vuonna 2023:

- Monitoimitalon rakennuttajakonsultin valinta
- Kunnossapitomestarin valinta
- Sieppijärven vanhan kunnantalon korjaus
- Monitoimitalon urakoitsijan valinta
- Kolarin kirkonkylän paloaseman ja Äkäslompolon ns. vanhan koulun lämmitysjärjestelmän muutoksen suunnittelu
- Talousarvio ja investointiohjelma vuodelle 2024 sekä talousarviosuunnitelma vuosille 2025–2026
- Kuntalaisaloite padelkentän rakentamisesta
- Lausunto Äkäslompolon asemakaavan muutosehdotuksesta, koskien kortteleita 450–452 sekä vl-, vr- ja katualueita
- Toiminnanohjausjärjestelmän hankinta ulkoilureittien kunnossapidon ja hoidon suunnitteluun sekä reitistöön liittyvän reaaliaikaisen tiedon hallintaan

Monitoimitalo

Lautakunnan merkittävin päätös liittyy kirkonkylään rakennettavaan monitoimitaloon, jonka kustannusarvio on noin 19 milj. euroa. Teknisen toimen rooli suunnittelussa ja toteuttamisessa on ollut

keskeinen. Rakentaminen on käynnistynyt 2023 keväällä koulujen loputtua ja työ on edennyt suunnitelmien mukaisesti.

Ylläksen yleiskaavan uudistus

Ylläs III on käynnistynyt vuonna 2020 ja se on tarkoitus saada päätökseen 2024. Hankkeeseen on varattu lisämääräraha vuodelle 2024 20 000 €.

Yleiskaavan lisäksi Ylläksen alueella on useita asemakaavoja vireillä. Äkäslompolossa asemakaava, 273–402–71–21, jossa on esitetty voimassa olevaan yleiskaavaan muutosta tulva-alueen ottamista rakentamiskäyttöön.

Tarkastuslautakunta kysyy, onko tämä järkevää kyläilmeen kannalta ja myös tulvan siirtämisestä Äkäslompolojärven muille ranta-alueille? Uuden alueen tiestö joudutaan penkkaamaan, vaikka itse rakennukset tehtäisiin tolppien varaan. Myös matkailukylän rakenteen ja yleisilmeen kannalta rakentaminen voi vaikuttaa negatiivisesti matkailualueeseen. Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota kaavoituksen suunnitelmallisuuteen ja alueiden luontoarvojen säilyttämiseen. Tarkastuslautakunta kysyykin, miten edellä mainitut asiat huomioidaan kaava- ja rakennusasioissa yleensä?

Kunta järjesti 2009–2010 arkkitehtikilpailun Äkäslompolon ja Ylläsjärven kylissä. Kilpailun tuloksena esitettiin, että molemmissa kylissä tulisi säilyttää järvi- ja tunturinäkymä kylien pääraitilta. Lisäksi linjattiin, että kylän raitille tulisi pääosin vakituista asutusta liikerakentamisen oheen. Osavuotisessa käytössä olevia loma-asuntoja tulisi rakentaa alueelle maltillisesti kylien elävänä näkymisen vuoksi myös matkailun hiljaisina aikoina.

Teuranlenkin kunnostus

Teuranlenkin kunnostusta on tehty kertomusvuonna, mutta itse ongelma-alueisiin ei ole tehty korjausta. Kuivalle ja tasaiselle reitin osalle on levitetty kuoriketta paksu kerros, mikä on ehkä enemmän huonontanut reitin laatua, kuin parantanut sitä.

Tarkastuslautakunnan mielestä laatuun ja suunnitteluun kannattaa jatkossa panostaa enemmän, jotta päästään tavoiteltuun tilaan.

Urheilukentän vanha-aita

Urheilukentän ympärille on rakennettu uusi tyylikäs aita vanhan aidan käydessä tarpeettomaksi.

Tarkastuslautakunnan mielestä kenttä ei tarvitse kahta aitaa. Lisäksi vanha aita on rikki monesta kohtaa ja osin myös kallellaan. Vanhan aidan voi korjata, jos aidalla on edelleen käyttöä.

Uusi hyötyjäteasema

Uusi hyötyasema kirkonkylän teollisuusalueelle on ollut vireillä jo ainakin 10 vuotta ja uudessa investointiohjelmassa se on tarkoitus toteuttaa vuonna 2026. Kunta on pantannut tarkoitukseen varattua teollisuustonttia jo pitkään ja edelleen on epävarmuutta hankkeen toteutumisesta.

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että varaus on ehkä jo vaikuttanut ko. tontin käyttämisestä yritystoiminnan käyttöön. Hyötyasema on tärkeä kunnan kokonaispalvelun kannalta ja sen vuoksi hanke kannattaa priorisoida yhdeksi kärki-investoinniksi.

Piharoskien vastaanotto Lapiokuusikon jäteasemalle

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan piharoskia kuten lehtiä ja roskaa voi viedä veloitusetta Lapiokuusikon jäteasemalle vain muutaman kerran kesässä.

Tarkastuslautakunta kysyy kannattaisiko harkita, että jatkossa piharoskia voisi viedä jäteasemalle toukokuun puolivälistä aina syyskuulle saakka? Kuntalaiset ja myös matkailualueen loma-asuntojen omistajat todennäköisesti tekevät pihatöitä ympäri kesän. Pitempi aukiolo parantaisi näin kaikkien palveluja.

Investointien toteutusaste

Investointien toteutusaste on jäänyt kertomusvuonna reilut 800 000 € alle varatun määrärahan.

Tarkastuslautakunta pyytää, että investointien suunnitteluun ja käynnistämiseen tulisi jatkossa paneutua entistä tarkemmin, jotta suunnitellut investoinnit saadaan tehtyä pääosiltaan talousarviovuotena. Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, millaisia määriä investointeihin budjetoidaan ja onko budjetoitu määräraha realistinen toteutuksen kannalta.

Kirkonkylän yleisilme

Kirkonkylällä laajaa keskustelua on herättänyt muutamien kiinteistöjen huono kunto sekä piha-alueiden käyttäminen tavaroiden ja autojen varastointiin. Asia ei varsinaisesti kuulu teknisen lautakunnan toimialaan, mutta kuuluu kuitenkin laajasti ottaen teknisen toimialan rakennuslautakunnan ja rakennustarkastajan toimialueeseen.

Tarkastuslautakunnan mielestä vastuussa olevien toimielimien ja viranhaltijoiden tulisi puuttua asiaan ja saada kiinteistöjen ympäristö voimassa olevan kaavan mukaiseen toimintaan. Kirkonkylän yleisilme ei vastaa kuntastrategian määritelmää: ”Panostamme myös kirkonkylän elävöittämiseen ja viihtyisyyteen” ja se vaikuttaa koko kunnan imagoon sen ollessa nyt apaattinen ja negatiivinen. Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota kirkonkylän alueelle tehtyyn kehityssuunnitelmaan. Suunnitelman jälkeiset vaiheet tulisi käynnistää ja ryhtyä toimenpiteisiin vaiheiden eteenpäin viemiseksi.

5.4 Kuntaympäristöpalvelut

Kuntaympäristöpalveluiden tehtävänä on tuottaa ja ylläpitää kuntalaisten ja elinkeinoelämän tarpeita palvelevaa infrastruktuuria ja huolehtia toimialansa lupa- ja viranomaispalveluista sekä ympäristönsuojelusta. Lisäksi kuntaympäristöpalvelut tuottavat muita kunnan hallintokuntia palvelevia tukipalveluita.

Yhdyskuntatekniikan tulosalue toimii teknisen lautakunnan alaisuudessa ja ympäristötoimen tulosalue rakennuslautakunnan alaisuudessa.

Yhdyskuntatekniikan olennaiset tapahtumat vuonna 2023 olivat:

- Kirkonkylän Monitoimitalo
- Ateriapalvelujen yhtiöittäminen
- HVA:lle vuokrattavat kiinteistöt
- Reittitien leventäminen ja kv-väylä
- Helukantien jatko-osa ja Ahonlenkki
- Iivarintien loppuosa
- Ylläsjärven kv-väylä ELY:n hankkeena
- Ylläsjärven pallokenttä
- Ylläsjärven P-alue
- Lääkäritalo II
- Tunturialueen kiinteistönhoidon ulkoistus
- Tulvatorjunta

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta opastaa, neuvoa ja valvoo laadukkaana rakentamisen ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Rakennusvalvonta huolehtii, että rakentamisessa noudatetaan lakeja, asetuksia ja määräyksiä sekä kaavamääräyksiä ja kunnan rakennusjärjestystä.

Mittarina seurattiin luvan käsittelyaikoja, lupien käsittelyaikoja sekä rakennustyön aikataulua aloittamisesta valmistumiseen.

Lupien keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2023 oli 42 päivää ja lupia käsiteltiin 132 kpl. Uusia rakennuksia 133 kpl, josta vapaa-ajan asuntoja 56 kpl. Katselmuksia suoritettiin 298 kpl. Uusia rakennuksia valmistui 182 kpl (mukaan lukien talousrakennukset) ja aloitettuja uusia rakennuksia oli 167 kpl, josta vapaa-ajan asuntoja 72 kpl.

Ympäristösuojelu

Kolarin kunta hankkii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen palvelut Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunnalta. Ympäristölautakunta on kokoontunut vuonna 2023 12 kertaa, joista yksi kokous oli ylimääräinen kokous.

Kuntaympäristöpalvelut ylittivät talousarvion 80 tuhannella eurolla.

Kolarin kunnan kiinteistöstrategia vuosille 2019–2025

Tekninen lautakunta on käsitellyt kunnan kiinteistöstrategiaa kokouksessaan 26.4.2023 § 35 ja esittänyt kunnanhallitukselle kiinteistöstrategian päivittävästä. Kunnanhallitus on hyväksynyt äänestyksen jälkeen kiinteistöstrategian 2019–2025 6.6.2023 § 156.

Strategiassa on ryhmitelty eri kiinteistöt luokkiin: 1. ryhmä säilytettävät kiinteistöt, 2. ryhmä suunnittelua edellyttävät kiinteistöt ja 3. ryhmä realisoitavat kiinteistöt.

Kuinka suunnittelu/toimenpiteet ovat edenneet seuraavien kiinteistöjen osalta?

- Jussintien päiväkotia
- lukio
- lukion pihapiirin keltainen rakennus
- terveyskeskus

- vanhasairaala
- vanha teletalo
- vanha kunnanvirasto Sieppijärvellä
- vastaanottohalli teollisuusalueella

Kiinteistöstrategian syntymiseen on liittynyt seuraavaa:

Kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 17.4.2018, että syksyllä 2017 suunnitellun tilaohjelman valmistelua laajennetaan kiinteistöstrategian valmisteluksi. Samalla valmistelun tueksi nimettiin ohjausryhmä, jonka jäsenenä toimivat kunnanhallituksen puheenjohtaja (koollekutsuja), kunnanvaltuuston puheenjohtaja ja teknisen lautakunnan puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja tekninen johtaja.

Kiinteistöstrategian tavoitteena on ollut

- 1) varmistaa, että kunnalla on perustehtäväänsä varten tarkoituksenmukaisia, käyttökuluiltaan kohtuullisia toimitiloja,
- 2) linjata, millä kriteereillä palveluverkon kannalta kiinteistöjä kehitetään, mitkä säilytetään ja mistä luovutaan,
- 3) linjata, millä periaatteilla ja millaisilla perusteilla kiinteistöjä peruskorjataan tai rakennetaan uudiskohteita sekä
- 4) luoda kiinteistönhoidolliset pääperiaatteet, joilla varmistetaan kiinteistöomaisuuden pitkäjänteinen kehittäminen sekä suunnitelmallinen ja kustannustehokas ylläpito.

Kiinteistöstrategiassa on määritelty strategiakaudeksi vuoteen 2025 saakka selkeät kiinteistöjen hallintaa ohjaavat päälinjaukset. Näitä linjauksia täsmennetään yksityiskohtaisemmilla käytännön toimenpiteitä sisältävillä erillisillä toimenpideohjelmilla, joista vastaa kuntaympäristöpalvelujen toimiala / tekninen lautakunta. Toimenpideohjelmien suunnittelu ja hyväksyntä tapahtuu osana talousarvion käsittelyprosessia. Tarvittaessa kuntaympäristöpalveluissa laaditaan erillinen vuosittainen seurantaraportti toimenpiteiden ja määriteltyjen toimenpideohjelmien toteutumisesta tekniselle lautakunnalle. Kiinteistöstrategian päivitystarpeista päättää kunnanhallitus.

Kiinteistöstrategiaa on toteutettu seuraavilta osin:

- Kurtakon koulu myyty
- Saarenputaan koulu myyty
- Lääkäritalo I purettu
- Lisäksi Sieppijärven vanhan koulun purkamissuunnitelmasta on valitettu ympäristöministeriöön, jossa valittaja on vedonnut mm. sen säilyttämiseen ja mahdolliseen kunnostamiseen. Asian käsittely on kesken.
- Lääkäritalo II esitetään vuoden 2023 talousarviossa purettavaksi
- Uuden Monitoimitalon valmistuttua tulee vuonna 2025 purettavaksi vanha koulukeskus sekä lukion, päiväkodon ja lukion pihapiirin punainen rakennus osalta harkintaan purku tai uusiokäyttö.
- Kuntaympäristöpalvelut on teettänyt useisiin kiinteistöihin asbesti – ja haitta-ainekartoitukset, jotka helpottavat purkutarjousten antamista ja niiden saamista.

Tarkastuslautakunta muistuttaa, että kiinteistöstrategiaa on syytä päivittää toteutuneisuuden osalta ja uuden valmistuvan monitoimitalon valmistumisen vuoksi kunnalle ns. tarpeettomiksi tulevien kiinteistöjen osalta. Edelleen on syytä tarkastella vuoden 2018 jälkeen kiinteistöjen kunnan mahdollisesti muuttunut tarve jokaisen kiinteistön osalta.

Talousarvion 2023 täytäntöönpano-ohjeet

Kolarin kunnanvaltuusto on kokouksessaan 08.12.2022 § 45 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2023 ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2025. Kolarin kunnanhallitus on kokouksessaan 14.12.2022 § 318 antanut vuoden 2023 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

Kunnanvaltuuston hyväksymän kuntaympäristöpalveluiden käyttötalouden nettomeno vuodelle 2023 on 2,2 milj. euroa. Ohjeen mukaan päävastuualueen toimielin jakaa saamansa määrärahanosamäärärahoittain tulosalueille ja edelleen kustannuspaikoille. Käyttösuunnitelma on tarkistettava 28.2.2023 mennessä kunnanvaltuuston hyväksymän määrärahan mukaiseksi. Talousarvion käsittelyn yhteydessä tehdyt muutokset on kohdennettu kustannuspaikoille. Toimielimillä on mahdollisuus tarkistaa tulosalue-/kustannuspaikkatasoille tehdyt käyttösuunnitelman muutokset. Määrärahan puitteissa tehtävät käyttösuunnitelman muutokset on toimitettava aina kirjanpitoon tallennettavaksi.

Tulosalue: Yhdyskuntatekniikka

Toiminta-ajatus: Yhdyskuntatekniikan tulosalueen tehtävänä on vastata kunnan tehtävistä seuraavilla tehtäväalueilla.

- o talonrakennus, yhdyskuntatekniikka ja ympäristönhoito,
- o kunnan kiinteistöt, maa- ja vesialueet, puistot ja muut yleiset alueet,
- o tiestö, liikennejärjestelyt ja liikenneturvallisuus,
- o kunnan jätehuoltoviranomaisena toimiminen sekä
- o kartoitus ja mittaus.

Yhdyskuntatekniikan tulosalueen tulosityksiköt:

- o Tekninen hallinto
- o Liikenneväylät
- o Maankäyttö (mittaustoiminta)
- o Maa-alueet (puistot, muut yleiset alueet ja alueiden vuokraus)
- o Ympäristönsuojelu
- o Kiinteistöt (keskitetty kiinteistönhoito, kiinteistöt ja asuintuotanto/isännöinti)
- o Jätehuolto
- o Maa- ja metsätilat
- o Keskitetty siivous- ja ruokahuolto

Investointiosan sitovuustaso on päävastuualueille määritelty hankeryhmäkohtainen nettomeno. Kunnanhallitus voi tarvittaessa tehdä määrärahasiirtoja investointiosan nettomenojen puitteissa hankeryhmien välillä ja päävastuualueen lautakunta hankeryhmän sisällä.

Hankeryhmittäin investointiosan nettomenot ovat seuraavat:

Kunnanhallitus	0
Irtaimisto yhteensä	170.000
Asuinrakennukset	0
Talonrakennus yhteensä	735.000
Liikenneväylät ja puistot	835.000
Urheilu- ja ulkoilualueet	50.000
Jätehuolto	35.000
Muu julkinen käyttöomaisuus	445.000
Yhteensä	2.270.000

Kolarin kunnassa tilivelvollisia vuonna 2023 olivat:

- o toimielinten jäsenet pl. kunnanvaltuusto
- o toimielinten esittelijät (kunnanjohtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja, rakennustarkastaja)
- o itsenäisistä kokonaisuuksista vastaavat viranhaltijat (hallintojohtaja, kehitysjohtaja)
- o muut valtuuston päättämät viranhaltijat
- o tilintarkastajan harkinnan mukaiset viranhaltijat

Konserniyhtiöissä tilivelvollisia ovat toimitusjohtajat ja hallitukset

6. Arvio investointien toteutumisesta

Investoinnit	TA 2023	31.12.2023	Yli/alle	Käyttö-%
Investointimenot	-2 470	-1 687	783	68,00 %
Investointitulot	130	188	58	145,00 %
Investoinnit netto	-2 340	-1 498	842	64,00 %

Tilikauden investointien netto oli talousarviossa yhteensä hieman vajaa -1,5 milj. euroa. Investointibudjettiin verrattuna alitusta oli noin 842 tuhatta euroa.

Kunnassa ei tehty vuoden 2023 aikana isoja investointeja ja lainakanta suureni edellisvuoteen verrattuna. Kunnassa on meneillään monitoimitalon rakentaminen sekä suunnitteilla Ylläsjärven liikuntahallin rakentaminen, johon on haettu valtionavustusta.

Talousarvio 2023 investointiossa

Investointiosassa sitovuustasona on päävastuualueilla hankeryhmäkohtainen toimintakate. Alla olevassa taulukossa on esitetty toteutuneet investoinnit talousarvioon nähden suhteessa sitovuustasoon.

TA 2023	TA 2023	Toteuma	Ero
Kunnanhallitus	-35	98	-133
Sivistystoimi	-187	-164	-23
Yleishallinto	-100	-35	-65
Tekninen toimi	-1 330	-1 015	-315
Sivistystoimen kiinteistöt	-433	-329	-104
Sosiaalitoimen kiinteistöt	-200	-12	-188
Muut kiinteistöt	-55	-42	-13
Yhteensä	-2 340	-1 499	-841

Toimintatuottojen jakauma ja kehitys vuonna 2023 ilmenevät alla olevasta taulukosta.

Toimintatuotot (1000 €)	TA 2023	Toteuma 2023
Myyntituotot	2 263	2 522
Maksutuotot	653	479
Tuet ja avustukset	495	918
Muut toimintatuotot	1 167	1 782
Toimintatuotot yhteensä	4 578	5 701
Muutos ed. vuodesta (%)		

7. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Toimintakertomuksen mukaan kunnan toimintaan on muodostunut sisäänrakennettu sisäinen valvonta ja riskienhallinta vuosien saatossa. Toimintakertomuksessa esitetyn arvion mukaan kunnan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on syytä kehittää ja yhdenmukaistaa sen toteuttamisen toimintatavat. Vahinko- ja omaisuusriskejä minimoidaan vakuutuksilla ja laskujen kierrätykseen on kiinnitetty huomiota kierron joustavuudella.

Riskeiksi on tunnistettu edelleen kiinteistöjen korjaustarpeet, henkilöstöjohtaminen, henkilöstöressit sekä häiriö- ja poikkeusolojen varautumis- ja pelastussuunnitelmat.

Toimivan ja tehokkaan sisäisen valvonnan edellytyksenä on varmistaa toiminnan tuloksellisuus, varojen ja resurssien turvaamisen, lakien ja ohjeiden mukainen toiminta sekä riittävä luotettava tieto. Virheiden ja väärinkäytösten välttämiseksi vastuut on jaettava siten, että tapahtumien hyväksyminen, kirjaaminen ja varojen hoitaminen on jaettu eri henkilöille. Jos yksi ja sama henkilö käsittelee koko tapahtumaketjun tai useampia sen kriittisiä osia, on kyseessä niin kutsuttu vaarallinen työyhdistelmä.

8. Tarkastuslautakunnan esitys valtuustolle

Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa julkituoduista havainnoista ja suosituksista vastaukset hallintokunnilta syyskuun loppuun mennessä ja ne tulee toimittaa tiedoksi valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle.

Kolarissa 28. toukokuuta 2024

Mikko Lipponen
Puheenjohtaja

Voitto Vaattovaara
varapuheenjohtaja

Tapio Niittyrinta
varajäsen

Anna-Liisa Keskitalo
jäsen

Pertti Palovaara
jäsen

